

en ekstra indsats, får de penge retur, som staten sparer i dagpenge. Det betyder, at man reelt kan ansætte folk inden for dette område til nogle ganske få tusinde kroner om måneden, på årsplan i størrelsesordenen måske 10.000-12.000 kr.

Der skal også gøres noget mere for de handicappede. Hvis man ser på udviklingen igennem de sidste 10-15 år, er det projekt, man startede ud med for mange år siden med, at de handicappede skulle have nogle bedre muligheder for at komme ud og bo i bofællesskaber, og at de skulle have nogle bedre muligheder for at få et liv, der var andet end et institutionsliv, blevet presset en hel del tilbage i de senere år. Man har reduceret antallet af ansatte, og man har reduceret deres muligheder for at udfolde sig.

Det fører også frem til diskussionen om senildemens, hvor man har det samme problem, nemlig at der ikke er tilstrækkelige ressourcer til at sikre, at de mennesker kan få en værdig måde at leve på. I stedet kommer der forslag fra forskellige side om, at man skal spærre dem inde, eller at man skal prøve på at begrænse deres muligheder. Det kræver i stedet for, at man har noget personale, der er uddannet, og som kan klare de ting. Det gælder både for handicappede og for senildemente, at det ikke er tilstrækkeligt, at man har ansat personale, som f.eks. kun er hjemmehjælper, og som ikke har en uddannelse. På det område skal der også andre grupper ind på institutionerne.

Det har flere gange været foreslået, at der skulle være en ankeinstans, og nu har vi endnu en gang her i dag hørt, hvordan de forskellige partier vander sig ved at give mulighed for en ankeinstans for de ældre og deres pårørende. Det er mærkeligt, at man ikke er villig til at give det minimum af retssikkerhed, det er, at man har en ankeinstans.

Et andet forhold, som man også skal prøve at tage op, er de ansattes arbejdsforhold. De er også blevet klart forringet. Socialministeren var inde på, at der var et gennemtræk på det her område, et kraftigt gennemtræk, men socialministeren gjorde ikke noget for at forklare, hvorfor der er et sådant gennemtræk. Der er faktisk lavet undersøgelser over det område, der viser, hvorfor en stor del af hjemmehjælperne forsøger at komme væk fra det eller forsøger at finde et andet sted at få deres liv til at fungere. Der er simpelt hen for meget stress, og der er simpelt hen for dårlige arbejdsforhold på det her område.

Man har jo igennem en årrække gjort det, at man har strammet hjemmehjælpernes arbejde op, så de er tvunget til at drøne rundt til mange forskellige ældre i løbet af en dag i stedet for at give dem færre klienter med længere timeforbrug, hvor de har mulighed for at bruge tiden til bl.a. også at snakke med de ældre.

Jeg må sige, at det er godt, at dette forslag ikke lægger op til, at man skal stemme om Fremskridtspartiets eller nogle andre partiers øvrige ideer. Enhedslisten og Fremskridtspartiet har fremsat dagsordensforslaget i den ordlyd, som ligger her, og vi stemmer naturligvis – selv om nogle tror noget andet – for den ordlyd, og vi stemmer med det formål at få socialministeren til at stramme op på det her område. Det betyder naturligvis ikke, at vi har nogen interesse i de ideer, som Fremskridtspartiet i øvrigt fremlægger omkring privatisering og pose-pengepolitik, som man også hører fra Venstres side. Det ligger – vil jeg så sige – heldigvis ikke i afstemningen.

Enhedslisten vil stemme for det pågældende dagsordensforslag.

Sonja Albrink (CD):

Først vil jeg gerne takke socialministeren for besvarelsen, og så vil jeg også sende en tak til Fremskridtspartiet. Det er en god lejlighed til at få gjort status over nogle samfundsforhold, som befolkningen jo er dybt interesseret i.

I CD har vi yndet at sige om de ældre, at de er lige så forskellige som alle andre. Det eneste, de egentlig har tilfælles, er netop forskelligheden. Det vil jeg gerne gentage, for behovene er jo vidt forskellige.

I 1991 havde vi en forespørgselsdebat om serviceforringelser for ældre og handicappede, som CD var med til at rejse. Problemområderne var manglende hjemmehjælp, manglende plejehjemspladser, færdigbehandlede ældre patienter, der ikke kunne udskrives på grund af manglende plejemuligheder osv.

Alle ville dengang gerne tage hånd om problemerne, men det er alligevel stort set de samme ting, vi diskuterer her i dag. Derfor kan man da også spørge, om der overhovedet er sket nogen ting på det her område.

Jeg synes faktisk, socialministerens redegørelse viser, at det er der. Det er tilsyneladende negativt, når man for plejehjemspladsernes vedkommende kan se, at antallet er faldet med 9.000 i perioden fra 1987 til 1992. Men samtidig er der op til 1993 bygget eller påbegyndt 15.300 ældreboliger.